

Jó ütemben folynak az előkészületek a szegedi ünnepi hetekre

Az ipari vásár, a mezőgazdasági kiállítás és a szabadtéri játékok megrendezését vitatta meg tegnap a városi tanács végrehajtó bizottsága

A városi tanács végrehajtó bizottsága tegnap a szegedi ünnepi hetek, azaz a július 23-án megnyitott XVIII. Ipari Vásár és Kiállítás, a július 30-án kezdődő Dél-Alföldi Mezőgazdasági Kiállítás és a júliusban, augusztusban sorra kerülő szabadtéri játékok előkészületeivel foglalkozott. Az ipari osztály jelentésében beszámolt arról, hogy

a XVIII. Szegedi Ipari Vásár addig 94 kiállító jelentkezett,

Több állami vállalat ez évben először vesz részt a kiállításán. Az elektromos iparból például a Budapesti Ganz Kapcsolók és Készülékek Gyára, a rádió-televízió iparból a Szekesfehérvári Rádió- és Televíziókészülékek Gyára, más iparágakból a neves Herendi Porcelángyár, a Hódmezővásárhelyi Majolikagyár, a Kötöttárgyár, a Makói Mezőgazdasági Gépgyár, a Bútorgyár, a Bács-Kiskun megyei Faipari Vállalat, Szegedről pedig a Textilművek, a Kézi szerszámgár szerepel új kiállítóként a vásáron, melyen természetesen a szegedi textil- és élelmiszeripari, faipari üzemeken kívül szövetkezetek és magánkisiparosok is kiállítanak.

Külön rendezőbizottság készíti elő a szegedi Délföldi Mezőgazdasági Kiállítást.

A Délföldi Mezőgazdasági Kiállítás megfelelően kiegészült az ipari vásárral és bemutatja majd a vidék jellegzetes mezőgazdasági kultúráját, a szocialista mezőgazdaság helyi és környékbeli eredményeit, kitűnő tapasztalatserére nyújt alkalmat Dél-Magyarország dolgozó parasztjainak. A kiállítást a Marx térnek a Vasútforgalmi Technikum felőli részén, valamint a technikum udvarán rendezik. Felvonul a vendéglátóipar és a kereskedelem is a kiállításra. A megnyitás előtt háromnapos lovasversenyeket tartanak Szegeden.

A mezőgazdasági kiállítás kapcsolatban a végrehajtó bizottság úgy döntött, hogy

a kiállításig be kell fejezni az út- és járdapítést a Marx tér környékén,

azonkívül a kiállítás tartamára át kell helyezni az Autóközlekedési Vállalat parkoló helyét a város másik, megfelelő pontjára. Felsőbb szinten is jóváhagyták a szabadtéri játékok ez évi műsortervét — közölte a művelődésügyi osztály. A műszaki munka, a tribün bővítése megkezdődött és július 15-ig befejeződik. A propaganda, a közönség szervezése is elkezdődött, az egyes darabok főszereplőinek szerződötése most folyik.

Igyekeznek megfelelően elosztani a jegyeket. A színház bérleti kapják elsősorban a belépőket, ugyanakkor

minden szegedi üzembe, intézményhez igénylési lapokat küldenek ki,

s azok beérkezése után osztják ki a szegedieknek jutó jegyeket. Lehetőséget nyújtanak a vidékieknek is jegyigénylésre. Az ország valamennyi IBUSZ-irodájában lehet majd jegyet váltani a szabadtéri játékokra.

Különvonatokon, külön autóbusz- és repülőjáratokon érkeznek a vidékiek.

A Szovjetunióból, a Német Demokratikus Köztársaságból, Lengyelországból, Csehszlovákiából mintegy 500 személy jelentkezett eddig.

Minden játéknapon érkezik majd egy-két külföldi autóbusz Szegedre.

Megtették az előkészületeket a vendégek elszállásolására. A szállodai férőhelyek száma a volt Sárkány Szálló 10 szobájával gyarapodik. A kollégiumi férőhelyeket kétezerről kétezrháromszárra emelték. A fízetendő szolgálat keretében a tavalyi 100 helyett elő-

reláthatólag mintegy 200 szobát tudnak biztosítani. A tiszai hajószálloda is működik az idén.

Tari János, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese ismertette a darabok előkészületeit. Valószínűleg

kettős szereposztásban mutatják be »Az ember tragédiá«-ját.

Ádám Báti Lajos, illetve Eicskei Tibor, Éva Lukács Margit és Máthé Erzs, Lucifer Major Tamás, illetve Báti Lajos lesz. A többi szerepeket is neves budapesti, illetve szegedi színészek játsszák. A budapestiek közül az eddigiek szerint a többi között Bessenyei Ferenc, Ungvári László, Kállai Ferenc, Mátyai Lajos lép fel. »Az ember tragédiájá«-nak próbái már a jövő héten megkezdődnek Budapesten. A szovjet balett szegedi előadásainak végleges időpontját a napokban rögzítik. Előreláthatóan augusztusban kerül sor a szovjet balett szegedi fellépésére.

AHOL AZ AGADÍRI ÉS LARI földrengéseket is észlelték

Látogatás a szegedi földrengésjelző állomáson

A szeizmológia tudománya foglalkozik az egyik legrettenetesebb természeti csapás, a földrengés titkainak felderítésével. Szerencsére igazán nagy katasztrófákat előidéző földrengések elég ritkán fordulnak elő, de ez nem jelenti azt, hogy a szeizmográfusoknak ne volna dolguk. Hiszen évente átlagosan 10–100 ezer rengésről adnak hírt a világ rengésmegfigyelő állomásai. A szeizmográfok, ezek a nagyon egyszerű, mégis rendkívül érzékeny rengésmérő műszerek a földkéreg legkisebb rezdüléséről is tudomást szereznek, s közlik azt a kormozott papírhengerre rajzolt cikcakkos görbék útján a megfigyelő emberrel is.

Magyarországon a budapesti Geofizikai Intézet megfigyelő állomásán kívül még Kalocsán, Kecskeméten és Szegeden működik ilyen rengésmegfigyelő állomás.

Egy kis műszer

— A mi munkánk — válaszolt kérdésünkre Szendrei József docens, a Szegedi Tudományegyetem Fizikai Intézetének munkatársa, aki a szegedi megfigyelő állomást vezeti — nagyon egyszerű. Lényegében ez az ingamozgáson alapuló kis műszer mindent elvégez helyettünk. Mi csak ellenőrizzük a telerótt papírszalagokat, hogy aztán továbbítsuk Budapestre, ahol a megfigyelő állomásokról érkező jelzéseket összesítik és elemzik.

— Vajon a legutóbbi két nagy földrengés: az agadiri és a lari rezgéseit fölfogták-e itt, Szegeden is?

— Természetesen, nálunk is kilendült a műszer írótűje március elsején hajnali háromnegyed éjkor, amikor a földrengés csaknem teljesen elpusztította Agadirt. S az elmúlt héten a lari földrengés alkalmával is 0,8 milliméteres kilengést mutatott a szeizmográfunk. Van a földrengésmérésnek azonban egy ma még megoldatlan problémája. A rezgések alapján ugyanis kiszámítható a rengés központjának távolsága, de az irányra vonatkozóan a készülékek mérési semmiféle támpontot nem nyújtanak.

Megelőző jelzések?

— De még ha az irányt is megállapítaná a szeizmog-

ráf működése, akkor sem több a megtörtént katasztrófa szomorú regisztrálásánál. Vajon a szeizmológia, mint tudomány, tett-e már valamit a földrengések okozta katasztrófák elleni preventív védekezés érdekében?

— Sajnos, itt nem olyan egyszerű a helyzet, mint a villámcsapás és a villámhárító esetében — felelt elűtődve Szendrei József. — Az előrejelzés problémáját nem sikerült még megoldani, bár az egész világon foglalkoznak tudósok ezzel a kérdéssel. A földön néhány apróbb pont kivételével nincsenek földrengéstől állandóan veszélyeztetett helyek. A földrengések időbeli sorrendjében szintén nem lehet valamiféle rendszert föl-

fedezni. Vakrémületet keltő, bizonytalan jóslatokra semmi szükség nincsen, jóslatoknál többre pedig a szeizmológia mai fejlettségi foka mellett nem volna képes.

Hazai kéregmozgás

— Magyarországon mikor mértek utoljára jelentősebb helyi kéregmozgást?

— Az 1956-os budapest-dunaharaszti földrengés alkalmával, amely alaposan próbára tette szeizmográfunkat, s amelyet mérőműszerek nélkül is észlelni lehetett itt, Szegeden is. Reméljük, újabb száz esztendőig legfeljebb csak nagyon távoli és kevésbé tragikus földrengésekről ad majd hírt a szegedi földrengésjelző állomás szeizmográfja.

P. L.

Ideiglenes konyhák Agadirban

A földrengés által porba döntött Agadirban sok ezer család maradt otthon és fedél nélkül és sok száz gyermek vesztette el szüleit. Számukra ideiglenes konyhák főznek. Képpünkön agadiri gyermekek ebédjükért állnak sorban.

A szakmaközi összefogás segítségével

Szakszervezeti mozgalomra háruló feladatokat megkövetelik, hogy szervezeteink növeljék szervező, nevelő és felvilágosító tevékenységüket. E cél elérésére keresnünk kell azokat a szervezeti formákat, amelyek legalkalmasabbak a feladatok megoldására. Az elmúlt hónapok tapasztalatai azt bizonyítják, hogy aszszakmaközi összefogás nagy segítségére lehet ebben a munkában.

A szakmaközi összefogás szervei hagyományokkal rendelkeznek a magyar szakszervezeti mozgalomban. Megyénk városaiban és falvaiban is. Felszabadulás előtt, az elnyomatás éveiben, ezek összefogták a szakmai szervezeteket egymás bérkövetéseinek szolidaritás, forradalmi időkből pedig a munkások politikai követelésének támogatására, erejének szemléltetésére. 1945. után a hatalomért folyó harcban hasonló szerepet töltöttek be. Komoly részüket volt a vidéki szakszervezeti élet fejlesztésében, a taglétszám növelésében s a szakszervezeti létesítmények hálózatának bővítésében. A

fordulat éve után tértek rá szakszervezeteink az iparági szervezkedésre. Ebben az időben a hagyományos szakmai szervezeti formák már a fejlődés gátjaivá váltak. Akadályozták azt, hogy a szakszervezetek az érdekvédelem mellett intenzívebben foglalkozzanak a termelési feladatokkal. Neheztették a szocialista bérezési formák kialakítását. Egy üzemben különböző szakmájú munkások különböző szakszervezetekbe tömörülve nem tudták megoldani a termelési munkák irányítását. Az iparági szervezkedésre való áttérés tehát helyes volt.

A mozgalom tényleges területe ma az üzem. Nem bizonyult azonban helyesnek a szakmai összefogás szerveinek elszorvasztása. A tapasztalat különösen az elmúlt 3 év alatt bizonyította, hogy a dolgozók nevelése, mozgósítása érdekében sok tennivalójuk van szakszervezeteinknek, az üzemeken kívül is.

Ismeretes, hogy a szakszervezetekre nehezedő ellenforradalmi nyomás el akarta szakítani szervezeteinket a munkásoktól pártjától. E törekvéssel szemben gyorsan és határozottan lépett fel a Szaktanács, mégis másképp két év kellett ahhoz, hogy vidéken és így a mi megyénkben is visszautasítsuk a párt irányítását tagadó, egyre burkoltabb formában jelentkező nézeteket. Ebben az időben kellett kialakítani a szakszervezetek pártirányításának helyes módszerét és kijavítani az e téren meglévő hibákat.

Ebben a munkában komoly segítséget nyújtottak az újjászervezett városi Szakmaközi Bizottságok.

Ma még Csongrád megyében is igen sok dolgozó utazik naponta a munkahelyére. Sajátos helyzetük adódott az üzemben nem tudnak részt venni a szakszervezeti életben. Nem egy munkásról mondhatjuk el, hogy amint kilép az üzeméből, gyakorlatilag kilép a szakszervezetből is. Magától értetődő dolog, hogy ezekkel a dolgozókkal lakóhelyükön kell foglalkozni. A Szakszervezetek XIX. kongresszusa a szakszervezeti mozgalom alapszabályában is kimondta, hogy nagyobb városokban a szakszervezeti munka hatékonyabbá tételére szakmaközi bizottságok kell alakítani. Csongrád megye városaiban már megalkultak ezek a bizottságok. Az elmúlt hetekben pedig tovább léptünk, megalakítottuk a falusi szakmaközi bizottságokat is.

Igen sok szakszervezeti tag dolgozik falun, ezek összefogására, szervezésére a járási hálózat kiépítését és működését tekintettük. Ez időlegesen fel is lendítette a falusi szakszervezeti munkát, de a problémát nem oldotta meg. Szinte valamennyi szakma részéről a falusi szakszervezeti élet szervezési, irányítási és ellenőrzési munkája nehézkes. Pl. a postászakszervezetnek 4 járási csoportja van. A szegedi járásban 30 község 369 dolgozóval tartozik a járási szervezethez, amely önálló pénzgazdálkodással rendelkezik — és alapszervezeti jellegű. Ebből ered, hogy a szakszervezeti élet alapfórumát, a taggyűlést összevontan, járási szinten kellene tartani. Ez azonban nem lehetséges. A Járási Bizottság legfeljebb a szakszervezeti bizalmi, vagy a helvettés útján üzenetet tud küldeni a tagság részére, de ennek sorsát már nem képes ellenőrizni. Hasonló a helyzet a kereskedelmi dolgozóknál, a pedagógusoknál hónapokban, években. Ha kihasználják a szakmaközi összefogásban meglévő lehetőségeket, hasznos segíti lehetnek a szocialista építőmunkának egész megyénk területén.

pedagógus szakszervezet útján jutnak le a faluba, mégis hiányzik ezeknek a szervezeteknek az önállósága. A Közkalkalmazottak Szakszervezete megszüntette a járási szervezetet, s nagyobb községekben szakszervezeti bizottságokat hozott létre. A problémát ezzel sem tudta megoldani, mert a megye 63 községéből 49-ben továbbra sincs alapszerv, mert a tagok létszáma nem éri el a 25 főt.

Az itt dolgozó közalkalmazottak ezért valamely járási tanács szakszervezeti bizottságához tartoznak. Így sorolhatnánk a vasutasokat, orvosokat, akik mind hasonló problémákkal küzdenek. Egyedül a MEDOSZ van abban a helyzetben, hogy tagjait közvetlenül a gazdaságokban üzem szakszervezeti bizottságok fogják össze.

A Szakszervezetek Megyei Tanácsának Elnöksége foglalkozott ezzel a problémával, s megállapította, hogy a falusi szervezeti élet az iparági szervezkedés mellett megköveteli, hogy szakmaközi bizottságokat hozzunk létre. Igen gyenge ugyanis a falusi szakszervezeti életben a helyi politikai tájékoztatás, pártkapcsolat, igaz, hogy a falusi szervezett dolgozók egy része a falu társadalmi életének legaktívabb irányítója, közvetlenül a falusi pártszerveket keresztül megkapja ezt a segítséget. A falun élő szervezett dolgozók többsége számára azonban a szakszervezetek eddig képtelenek voltak biztosítani a helyi politikai tájékoztatást. A járási szervekből a faluba áramló instruktori és politikai szervező munka — bár sok helyen a szándék — és erőfeszítés nagyon becsülendő — alapiában véve gyenge.

A falusi szakszervezeti élet megjavítása érdekében tehát szükség volt a szakmaközi összefogás szerveinek létrehozására. Ezek választása már megtörtént. A választott taggyűléseken mintegy 4 ezer dolgozó vett részt. Minden egyes választó gyűlés komoly tanácskozás volt a dolgozó népünk előtt álló gazdasági, szervező, építőmunka, a nevelőmunka feladatairól, a falusi szakszervezeti élet helyzetéről. Falusi szervezett dolgozók nagy felelősséggel, aktivitással vettek részt az itt kialakult vitában. Elmondották, hogy szükségesnek és időszzerűnek tartják a szakmaközi összefogás szerveinek létrehozását. Azt várják a szakmaközi bizottságoktól, hogy jobb szakmai és politikai tájékoztatást nyújtsanak, segítsenek kialakítani a rendszeres szakszervezeti életet a falvakban. Várják továbbá munka- és életproblémáik behatósabb tanulmányozását, s ezek megoldásához szükséges segítséget.

Nagy feladatok hárulnak a szocialista községek kialakításában szakmaközi bizottságainkra. E cél érdekében kell összefogni a szervezett falusi dolgozókat. Közösen kell támogatni a párt- és állami szervezetek, együttműködniök a Hazafias Népfrent-mozgalommal, az ifjúsági szervezettel, a tömegszervezetekkel. Sokat segíthetnek a községek szocialista átalakításában, a szövetkezetek megszilárdításában, a további felvilágosító munkában.

A szakmaközi összefogás szerveinek tevékenysége, munkamódszere még csak most van kialakulóban, feladataikat a vezetők már többnyire jól ismerik. Aktivitáson, lelkesedésükön múlik, milyen eredményeket érnek el az elkövetkezendő hónapokban, években. Ha kihasználják a szakmaközi összefogásban meglévő lehetőségeket, hasznos segíti lehetnek a szocialista építőmunkának egész megyénk területén.

Juhász József
SZMT-elnök

Elkészítik Európa új talajtani térképét

A Nemzetközi Talajtani Társaság Európa-térképét szerkesztő bizottsága Budapestben ülésezett.

A bizottság tagjai — a most készülő térkép adatainak és jelmagyarázatainak egyeztetése mellett — határozatot hoztak, hogy meg kell kezdeni Európa új, minden eddigénél részletesebb talajtérképének elkészítését. A térkép anyagát valamennyi európai országban egy-egy elvek és szempontok szerint gyűjtik össze és dolgozzák fel.